

จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์: ชีวิตและแบบอย่างการอยู่ร่วมกันอย่าง สมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม

สมาน อู่งามสืบ

ถ้วน สุวรรณศาสน์
จุฬาราชมนตรีคนแรกที่มาจากการเลือกตั้ง

หน้าแรกของชีวิต

หนังสือ “ชีวิตและงานของนายถ้วน สุวรรณศาสน์” ซึ่งจัดพิมพ์โดยคุณหญิงสมร ภูมิณรงค์ ประธาน ‘มูลนิธิถ้วน สุวรรณศาสน์ จุฬาราชมนตรี’ บันทึกประวัติสังเขปของจุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ไว้ดังนี้ “นายถ้วน สุวรรณศาสน์หรือที่ลูกศิษย์เรียกกันติดปากว่า “ครูถ้วน” มีชื่อเป็นภาษาอาหรับว่า “ฮัจยีอิสมาแอล บินฮัจยียะหฺยา” เกิดเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2431 ตำบลบ้านดอน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร บิดามารดาคือ ฮัจยียะหฺยาและนางเอี่ยม ภรรยาชื่อนางสาย สุวรรณศาสน์ ธิดาและบุตรคือ คุณหญิงสมร ภูมิณรงค์และนายสมาน สุวรรณศาสน์” ประมาณปี 2449 ขณะอายุ 18 ปี ท่านเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และเข้าศึกษาวิชาการศาสนาชั้นสูงจากเชคอาลี มาลิกี ที่มหานครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยใช้เวลาในการศึกษา 8 ปี

ชีวิตคือการศึกษา การศึกษาคือชีวิต

หลังจากเดินทางกลับสู่มาตุภูมิ ท่านก็เริ่มงานด้านการศึกษาทันทีที่ได้รับเชิญจากคุณชื่นชื่นอังกูให้เป็นครูสอนประจำที่ ‘ยาเวียร์’ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้โรงเรียนอันยุมันอิสลาม การเรียนการสอนที่นี่คล้ายกับปอเนาะในจังหวัดชายแดนใต้ คือ นักเรียนต้องมาอยู่ประจำในอาคารของโรงเรียน ศึกษาวิชาการศาสนาในภาคกลางวัน ผักหัดภาคปฏิบัติในตอนกลางคืน โรงเรียนไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเรียน แล้วแต่ผู้ปกครองจะบริจาค แต่นักเรียนทุกคนต้องหุงหาอาหารกินกันเอง

ปี 2463 ครูต่วนได้จัดทำหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนภาคศาสนาและยื่นขออนุญาตจากกระทรวงธรรมการจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ชื่อ ‘อันยุมันอิสลาม’ ตามชื่อสมาคมที่ นายห้างเอ.อี. นานา เป็นผู้ริเริ่มและเป็นเจ้าของที่ดิน อันยุมันอิสลามจึงเป็นโรงเรียนที่สอนวิชาการสามัญในภาคเช้าและวิชาการศาสนาในภาคบ่าย ครูต่วนจึงเป็นทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้จนทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งลูกหลานเข้ามาเรียนวิชาการศาสนา ภาษาอาหรับและภาษามลายูกับท่านเป็นจำนวนมาก โรงเรียนอันยุมันจึงมีชื่อเสียงขจรขยายเป็นที่ยอมรับของสังคมมุสลิมอย่างกว้างขวางในขณะนั้น

ครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 เสด็จประพาสทางชลมารคผ่านโรงภาษีเก่าแม่น้ำเจ้าพระยา ครูต่วนจึงจัดนักเรียนภาคศาสนาของโรงเรียนอันยุมันอิสลามไปถวายการรับเสด็จ ท่านได้แปลบทเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นภาษาอาหรับและให้นักเรียนขับร้องรับเสด็จ แต่เนื่องจากการเสด็จผ่านเป็นเวลาค่ำ ท่านจึงให้นักเรียนทุกคนถือคบเพลิงที่ทำเป็นรูปดอกบัวไว้ในมือ

หนังสือ “จุฬาราชมนตรี ต่วน สุวรรณศาสน์ และความเป็นมาของตำแหน่งจุฬาราชมนตรี”

จุฬาราชมนตรีคนที่ 15 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

หนังสือ “จุฬาราชมนตรี ต่วน สุวรรณศาสน์ และความเป็นมาของตำแหน่งจุฬาราชมนตรี” จัดพิมพ์ปี 2524 โดยกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ซานเมือง กล่าวถึงครูต่วนไว้ว่า “ท่านมีผลงานทางด้านการอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหามากมาย ในด้านการปราชัย การเขียน แม้ถึงไม่เรียกว่ามากนัก แต่ก็พอมีผลงานไม่น้อยเหมือนกัน” ปี 2478 ครูต่วนจัดพิมพ์หนังสือ (น่าจะเป็) เล่มแรกของท่านรวบรวมคุตบะฮ์ “รวัชุนีแห่งสยาม” ที่โรงพิมพ์ยังหลี่ เจริงสะพานเสาชิงช้า และหนังสือเล่มนี้ยังมีผู้สนใจเสาะหามาอ่านจบจนถึงทุกวันนี้ ในปี 2480 ครูต่วนเป็นหนึ่งในห้าของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษากิจการศาสนาอิสลาม ต่อมาอีกเกือบหนึ่งทศวรรษ ในปี 2488 รัฐบาลมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลามเพื่อจัดให้มีจุฬาราชมนตรี กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

**รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ซึ่งมีข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีให้ความเสมอภาคแก่ศาสนิกชน
ทุกศาสนา ทุกนิกาย ให้ปฏิบัติตามหลักศาสนกิจโดยมิได้ขัดขวาง
แม้ด้วยประการใด และมีแต่ส่งเสริมเป็นอย่างดีที่สุด
เพราะรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเห็นว่าศาสนา
เป็นภาระสำคัญยิ่งของศาสนิกชนผู้มีอารยธรรม**

เพื่อเป็นที่ปรึกษาของทางราชการในระดับต่างๆ
ฯพณฯ ปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ในขณะนั้นได้แต่งตั้งให้นายแช่ม พรหมยงค์ ดำรง
ตำแหน่งจุฬาราชมนตรี ซึ่งครุฑวนได้รับแต่งตั้งเป็น
กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยท่านหนึ่งด้วย
ปี 2490 เกิดความผันผวนทางการเมือง จุฬาราชมนตรี
แช่ม พรหมยงค์ ต้องเดินทางออกนอกประเทศ เป็นผล
ให้ตำแหน่งจุฬาราชมนตรีว่างลง กระทรวงมหาดไทย
จึงจัดประชุมเพื่อเลือกตั้งประธานและกรรมการ
อิสลามประจำจังหวัดที่มีประชากรมุสลิมจำนวน
มาก 24 จังหวัด ซึ่งในครั้งนั้นครุฑวนได้รับเลือกเป็น
ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพระนคร
ราวกลางปี 2491 ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม
จัดประชุมกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทุกจังหวัด
เพื่อลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจุฬาราชมนตรีคนใหม่
จนทำเนียบรัฐบาล ปรากฏว่าครุฑวนได้รับเลือกจาก
เสียงข้างมากให้ดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรีคนที่
15 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ขณะที่มีท่านมีอายุ 60 ปี

อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย การอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม

ผลงานชิ้นสำคัญชิ้นแรกของจุฬาราชมนตรี
ครุฑวน สุวรรณศาสน์หลังจากเข้ารับตำแหน่งคือการ
ดำเนินการต่อเนื่องในเรื่องการศึกษา ทั้งนี้สืบ
เนื่องจากในมาตรา 4 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
ศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลามระบุว่า “เมื่อเห็นสมควร
กระทรวงศึกษาธิการอาจจัดตั้งสถานการศึกษา

เรียกว่า ‘อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย’ เพื่ออิสลามศาสนิกจะได้ศึกษาและได้รับการอบรมทางด้านศาสนา ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยนี้มีสิทธิเข้ารับเลือกเพื่อรับพระราชทานเงินทุนส่งไปเข้าศาสนาจารีต ณ นครมักกะฮ์ ตามจำนวนที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ กำหนดขึ้นเป็นคราวๆ” ในเรื่องของการศึกษา จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ นับเป็นผู้มีปณิธานอันแรงกล้าที่จะยกระดับการศึกษาเล่าเรียนของคหฺความรู้อีลหากลหลาย ไม่ใช่แต่เพียงศาสนาอย่างเดียแและฝีกฝนการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์กับเพื่อนต่างศาสนาให้แก่เยาวชนมุสลิม ท่านจึงได้ร่วมกับกรมการศาสนาจัดหาที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จัดวางหลักสูตรด้วยการบรรจฺจุวิชาการศาสนาและภาษาอาหรับเพื่อปูทางให้สามารถศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศาสนาในต่างประเทศ และเปิดรับนักเรียนรุ่นแรกเป็นนักเรียนประจำระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อสะดวกในการฝีกภาคปฏิบัติโดยให้อีกาสแก่นักเรียนจากภาคใต้เป็นกรณีพิเศษ

อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยได้เปิดเป็นสถานศึกษาอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2493 จนถึงวันนี้มีอายุย่างเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย 68 ปี และนับเป็นความภาคภูมิใจที่ศิษย์เก่าจากจังหวัดชายแดนใต้ของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยท่านหนึ่งคือ “นายวัน มูหะมัดนอร์ มะทา” ได้รับการโปรดเกล้าฯ ขึ้นสู่ตำแหน่งสำคัญในฝ่ายบริหารของหลายรัฐบาล เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น และขึ้นสู่ตำแหน่งประธานรัฐสภา ประมุขสูงสุดของฝ่ายนิติบัญญัติ อีกท่านหนึ่งซึ่งเป็นศิษย์เก่าของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยเช่นเดียวกันคือ ทนายสมชาย นิละไพจิตร ผู้ผดุงความยุติธรรมที่คนทั้งประเทศให้การยกย่อง ทั้งสองท่านจึงเป็นผลผลิตของนโยบายการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมซึ่งจุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์เป็นผู้ริเริ่ม

ในปีแรกที่มีนักเรียนสำเร็จการศึกษาจากอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย รัฐบาลยังไม่สามารถจัดหาทุนให้ไปเรียนต่อในต่างประเทศได้ตามพระราชกฤษฎีกาที่ประกาศไว้ จึงเป็นภารกิจเร่งด่วนของจุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ที่จะต้องติดต่อกับสถานทูตอาหรับหลายแห่งในประเทศไทยเพื่อขอทุน และก็ประสบความสำเร็จโดยท่านสามารถขอทุนผ่านสถานเอกอัครราชทูตอียิปต์จำนวน 10 ทุนจากมหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ชั้นนำของโลก ความสำเร็จในครั้งนั้นจึงเป็นช่องทางให้นักเรียนนักศึกษาจากประเทศไทยได้รับทุนมาโดยตลอด รวมถึงการขยายไปสู่การรับทุนภาควิชาการสามัญจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในคาบสมุทรอาหรับ เช่น สาขาแพทยศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

หลังจากจัดตั้งและวางหลักนโยบายการบริหาร

ให้แก่อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยเป็นรูปเป็นร่างเรียบร้อยแล้ว ในปี 2499 ตามคำเรียกร้องของลูกศิษย์ จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์จึงเริ่มจัดบรรยายศาสนธรรมแก่บุคคลทั่วไปในวันอาทิตย์ ณ สำนักกอธิธรรมอันยุมนอิสลาม ตรอกโรงภาษีเก่า ตั้งแต่เวลา 9.30-11.30 น. โดยเริ่มต้นจากลูกศิษย์เพียง 30-40 คน จนกระทั่งถึง 500 กว่าคน เมื่อท่านจุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์มีอายุชั้ยเกือบ 90 ปี ท่านได้สั่งเสียและมอบหมายภารกิจสำคัญนี้แก่บรรดาลูกศิษย์ของท่านให้ช่วยกันส่งเสริมดูแลสถาบันแห่งนี้ให้คงอยู่คู่กับมุสลิมและลูกหลานสืบไป

ภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้

ในการดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรีของประเทศไทยซึ่งมีประชากรมุสลิมส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดชายแดนใต้ ภารกิจพื้นฐานซึ่งขาดเสียมิได้คือการเยี่ยมเยียนชุมชนมุสลิมอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและร่วมกันปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาต่างๆ เท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น การเรียนการสอนศาสนาแก่เยาวชนในปอเนาะ การจัดอบรมศาสนาในวันหยุดแก่ผู้สูงวัย ความสะอาดกสบายใน

การประกอบศาสนกิจ การซ่อมแซมและปรับปรุงศาสนสถานให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชน และการทำมาหาเลี้ยงชีพ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเยี่ยมเยียนเป็นกำลังใจแก่ผู้ประสบอุทกภัยซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งในจังหวัดชายแดนใต้ ภาพทางสื่อสารมวลชนที่ปรากฏแสดงให้เห็นเป็นประจักษ์แก่สาธารณชนตลอดหลายปีที่ท่านดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรีว่า ท่านเป็นผู้นำจิตวิญญาณอันดับต้นๆ ของมุสลิมในประเทศไทยอย่างแท้จริง

นอกจากนี้จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประสานงานก่อสร้างมัสยิดกลางจังหวัดปัตตานีซึ่งเป็นมัสยิดกลางที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยที่ตำบลจะบังติกอ อำเภอเมืองปัตตานี บนเนื้อที่ 7 ไร่เศษ ตั้งแต่ปี 2500 ด้วยงบประมาณจากรัฐบาลเป็นเงิน 3,773,027.00 บาท และเงินบริจาคจากประชาชนทั่วไปอีก 300,000.00 บาท ฯพณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ประกอบพิธีมอบมัสยิดกลางจังหวัดปัตตานีเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2506 และได้กล่าวปราศรัยด้วยความอันเป็นที่น่าประทับใจดังที่ระบุไว้ในหนังสืออนุสรณ์ ‘มัสยิดกลางของประชาชนชาวไทยภาคใต้’ จัดพิมพ์โดยหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ของ

รัฐบาล ปี 2506 ตอนหนึ่งว่า “ข้าพเจ้าภูมิใจที่จักกล่าวว่ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้สิทธิเสรีภาพอย่างกว้างขวางในการบำเพ็ญศาสนิกแกศาสนาิกชนโดยทั่วไป รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งมีข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีให้ความเสมอภาคแก่ศาสนาิกชนทุกศาสนา ทุกนิกายให้ปฏิบัติตามลัทธิศาสนาิกโดยมิได้ขัดขวางแม้ด้วยประการใด และมีแต่ส่งเสริมเป็นอย่างดีที่สุด เพราะรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเห็นว่าศาสนาเป็นนาถะสำคัญยิ่งของศาสนาิกชนผู้มีอารยธรรม ศาสนาเป็นประทีปที่โชติช่วงของมนุษยชาติและศาสนาเป็นเครื่องหมายของคุณงามความดี มวลมนุษยชาติที่ดำรงชีวิตร่วมกันด้วยความผาสุกทุกวันนี้ ต่างมีศาสนาเป็นที่พึ่งที่ระลึกทุกคน เพราะทุกศาสนาล้วนแต่สอนให้มนุษยชาติอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคีทุกศาสนาสอนไม่ให้เบียดเบียนกัน สอนให้มีเมตตา กรุณาต่อกัน สอนให้มีความใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อ่อนอายุ อ่อนสติปัญญาและผู้พิการทุพพลภาพ สอนให้เคารพในกรรมสิทธิ์ของผู้อื่น”

ในการนี้ จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ใน

ฐานะผู้รับมอบญจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีในนามของชาวไทยมุสลิมได้กล่าวตอบตอนหนึ่งว่า “ความกรุณาของรัฐบาลในครั้งนี้ ชาวไทยมุสลิมในประเทศไทยและมุสลิมโดยทั่วไปต่างมีความปลื้มปิติและจารึกไว้ในดวงจิตตลอดไป และโดยเฉพาะอาคารแห่งนี้ก็เป็นอาคารที่มีอาจมีอาคารอื่นเสมอเหมือน เพราะเป็นอาคารที่ใช้เป็นมัสยิด ซึ่งเป็นถาวรวัตถุทางศาสนาและเป็นประจักษ์พยานที่ดียิ่งในการที่แสดงว่า รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีความห่วงใย ความปรารถนาดี และให้การศาสนาิกที่ดีต่อศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณให้การอุปถัมภ์อย่างดี”

งานเมาลิดกลางแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการจัดงานเมาลิด (วันเกิด) ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมิใช่เพียงแค่การเผยแพร่จริยวัตรจริยธรรมอันงดงามของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) ผู้เป็นแบบอย่างของมนุษยชาติเท่านั้น แต่ยังมีอีกประการหนึ่งที่สำคัญไม่น้อยกว่ากันคือความต้องการแสดงอัตลักษณ์ความเป็นคนไทย

มุสลิมซึ่งเป็นประชากรส่วนน้อยที่นับถือศาสนาอิสลาม แต่มีประวัติศาสตร์ผูกพันที่ยาวนานในการสร้างบ้านแปลงเมืองร่วมกับชนกลุ่มอื่นๆ ในชาติ จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ เป็นผู้รื้อฟื้นการจัดงานเมาลิดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งในปี 2504 หลังจากที่เคยมีการจัดในยุคสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 และยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 และหยุดชะงักไปเป็นเวลานานหลายปี

ในการจัดงานเมื่อปี 2506 จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ ได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานที่ลุมพินีสถาน ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานพระราชดำรัสแก่คณะกรรมการจัดงานเมาลิดกลาง ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2519 มีใจความตอนหนึ่งว่า “ฉะนั้น ที่ท่านทั้งหลายได้พยายามที่จะนำความรู้และวิถีปฏิบัติของศาสนาที่ดีเลิศมาปฏิบัติโดยแท้ ด้วยความไม่หวั่นถอยนั้น ก็เป็นสิ่งที่สร้างความผาสุกส่วนรวมของประเทศทั้ง

เกี่ยวกับการแปล
พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน
เป็นภาษาไทยนั้น
เป็นมิตติที่ทุกคนสามารถสัมผัส
ได้ถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
สถาบันพระมหากษัตริย์กับ
มุสลิมในแผ่นดินไทย
นั่นคือการที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้ทรงมีพระราชดำรัสในงาน
ฉลอง 14 ศตวรรษ
พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน

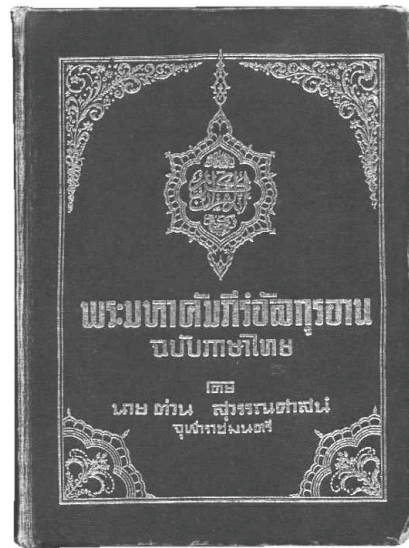
ประเทศ เพราะว่าประเทศไทยประกอบด้วยบุคคล
ต่างๆ ซึ่งมีความเชื่อมั่นต่างๆ กัน แต่ว่า แม้จะมี
ความเชื่อมั่นในทางศาสนาต่างกัน ถ้าแต่ละคนที่
ยึดมั่นศาสนาที่ดี ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ย่อมไม่
มีการขัดเคืองกัน และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันได้
การอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันนั้นก็หมายความว่าแต่ละคน
สามารถที่จะปฏิบัติตามความเชื่อมั่นที่ดีที่ชอบของ
ตน โดยไม่มีการขัดขวาง เพราะเหตุว่าความเชื่อมั่น

ที่ถูกต้องย่อมไม่ขัดขวางกัน ความเชื่อมั่นที่ถูกต้องนั้นมีการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันทั้งนั้นทุกศาสนา ฉะนั้น การที่ได้เพ่งศาสนาและปฏิบัติศาสนาอย่างดีนี้ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ขอให้ท่านทั้งหลายได้เพียรพยายามในการปฏิบัติให้เคร่งครัดที่สุด”

ภารกิจในต่างแดน

นอกเหนือจากการบริหารกิจการศาสนาอิสลามภายในประเทศซึ่งรวมถึงการให้การต้อนรับบุคคลสำคัญระดับโลก เช่น กษัตริย์ไฟซอลแห่งซาอุดีอาระเบีย กษัตริย์แห่งสหพันธรัฐมาเลเซีย เลขาธิการสมาคมมุสลิมโลก ฯลฯ จุฬาราชมนตรีถ้วนสุวรรณศาสน์ยังเข้าร่วมกิจกรรมศาสนาอิสลามในต่างประเทศอีกด้วย รัฐบาลได้อนุมัติให้ท่านเดินทางไปร่วมประชุมกิจการศาสนาตามคำเชิญของรัฐบาลปากีสถาน ณ กรุงการาจี เมื่อปี 2501 เป็นการเดินทางไปต่างประเทศครั้งแรกของท่านหลังจากได้รับตำแหน่งในปี 2491 ในการประชุมครั้งนี้ท่านได้สร้างเกียรติประวัติที่สง่างามจนทำให้โลกอิสลามรับรู้ถึงการศานูปฏิสัมพันธ์ฝ่ายอิสลามในประเทศไทยว่าคนไทยต่างเชื้อชาติต่างศาสนาต่างความเชื่อและวัฒนธรรมสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสามัคคีปรองดองมาช้านาน ท่านได้แสดงปาฐกถาแก่ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นภาษาอาหรับ ครั้งหนึ่งท่านได้รับเชิญให้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมและอีกครั้งหนึ่งได้รับเกียรติให้อ่านเชิญพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเปิดการประชุม

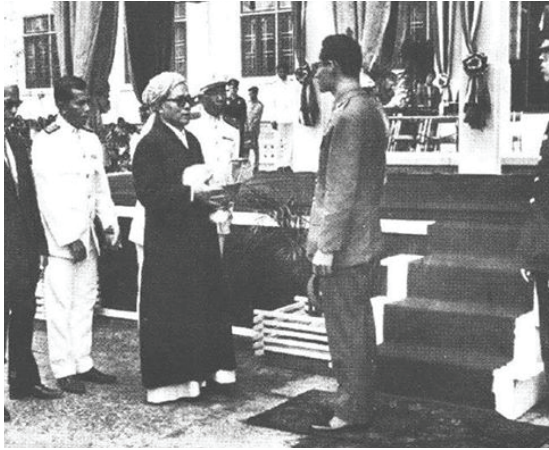
ปี 2503 จุฬาราชมนตรีถ้วนสุวรรณศาสน์ได้รับเชิญให้เป็นกรรมการตัดสินการทดสอบการอ่านพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานระหว่างประเทศที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย ท่านจึงเป็น

กรรมการต่างชาติคนแรกที่เข้าร่วมและได้ทำหน้าที่นี้อย่างต่อเนื่องติดต่อกันถึง 5 ปี หลังจากนั้นท่านได้มอบหมายให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิท่านอื่นจากประเทศไทยปฏิบัติหน้าที่แทนต่อไป

พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน คัมภีร์แห่งมนุษยชาติ

ผลงานชิ้นเอกในชีวิตของจุฬาราชมนตรีถ้วนสุวรรณศาสน์คือ การแปลพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชปรารภแก่ท่านเสมอๆ ว่า “อยากจะให้มีพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยไว้เป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาติ” จุฬาราชมนตรีถ้วนสุวรรณศาสน์จึงถือว่าภารกิจชิ้นนี้สำคัญอย่างยิ่ง ท่านจึงใช้ความวิริยะอุตสาหะ ความระมัดระวัง และความปรารถนาในการขุดเกลามาภาษาไทยโดยให้ลูกศิษย์ที่คอยช่วยเหลืองานแปลอ่านทบทวน ถ้อยคำให้ท่านฟังหลายๆ ครั้งจนแน่ใจว่าถูกต้องตามต้นฉบับที่ท่านแปลแล้วเขียนไว้ด้วยลายมือ การแปลพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2509 โดยคุณหญิงสมร ภูมิณรงค์ เลขาธิการจุฬาราชมนตรีและบุตรของท่านเป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน

เกี่ยวกับการแปลพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยนั้น เป็นมิติที่ทุกคนสามารถสัมผัสได้ถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับมุสลิมในแผ่นดินไทย นั่นคือการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสในงานฉลอง 14 ศตวรรษพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน มีใจความตอนหนึ่งว่า “คัมภีร์กุรอานมิใช่จะเป็นคัมภีร์ที่สำคัญในศาสนาอิสลามเท่านั้น แต่ยังเป็นวรรณกรรมสำคัญของโลกเล่มหนึ่ง ซึ่งมีหาชนรู้จักยกย่องและได้แปลออกเป็นภาษาต่างๆ อย่างแพร่หลายแล้วด้วยการที่ท่านทั้งหลายได้ดำเนินการแปลออกเผยแพร่เป็นภาษาไทยครั้งนี้เป็นการสมควรขอด้วยเหตุผลอย่างแท้จริงเพราะจะเป็นการช่วยเหลือให้อิสลามิกชนบริษัทในประเทศไทยที่ไม่รู้ภาษาอาหรับได้ศึกษาเล่าเรียนธรรมะในศาสนาได้สะดวกและแพร่หลาย ทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้สนใจทั่วไปได้ศึกษาทำความเข้าใจในหลักคำสอนของอิสลามอย่างถูกต้องกว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นที่ทราบกันอยู่ว่า คัมภีร์อัลกุรอานมีวรรณรสลึกซึ้ง ยากที่จะแปลออกเป็นภาษาอื่นใดให้ตรงตามภาษาเดิมได้ เมื่อท่านมีศรัทธาและมีวิริยะอุตสาหะอันแรงกล้า แปลออกเป็นภาษาไทยโดยพยายามรักษาใจความแห่งคัมภีร์เดิมไว้ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์และพิมพ์ขึ้นแพร่หลาย

เช่นนี้ จึงเป็นที่ควรอนุโมทนาสรรเสริญและร่วมมีอสนับสนุนอย่างยิ่ง”

ฯพณฯ พลเอก กฤษณ์ สีวะรา ผู้อุปถัมภ์กิจการศาสนาอิสลาม

ในการจัดพิมพ์พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลนั้น จุฬาราชมนตรีรีตวน สุวรรณศาสน์ได้เขียนในคำไว้อาลัยการอสัญกรรมของ ฯพณฯ พลเอก กฤษณ์ สีวะรา เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2519 คำไว้อาลัยของท่านถูกตีพิมพ์ใน ‘หนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ ฯพณฯ พลเอก กฤษณ์ สีวะรา’ มีความตอนหนึ่งที่บรรยายถึงนัยของการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ของคนในชาติที่มีความแตกต่างกันทางศาสนา “ฯพณฯ พลเอก กฤษณ์ สีวะรา เป็นผู้หนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับมุสลิมมาก ทั้งนี้โดยเหตุที่เป็นผู้สืบทอดเชื้อสายจากมุสลิม ฯพณฯ เคยบอกกับข้าพเจ้าในโอกาสที่พบกันครั้งแรกว่า “ผมสืบทอดเชื้อสายจากมุสลิม คุณยายของผมฝังอยู่ที่สุสานมมฮานาคบ้านเกิดของผมก็อยู่ในหมู่บ้านมุสลิม ผมมีความสนิทสนมและมีเพื่อนฝูงมุสลิมมาก” ฯพณฯ พลเอก

พลเอก กฤษณ์ สีวะรา

จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์
ได้เสียแก่บุตรหลานของท่านว่า
“ขอให้พยายามรักษาเกียรติเอาไว้ อย่าให้ใครดูถูก
สิ่งใดก็ตามที่เคยปฏิบัติอยู่เมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่
ซึ่งเป็นเกียรติประวัติที่ดีงาม ขอให้ปฏิบัติเช่นเดิม
แม้จะได้รับเกียรติไม่เท่าที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ก็ตาม”

กฤษฎ์ สีวะรา ให้การสนับสนุนต่อกิจการศาสนาอิสลามด้วยดี ๗๗๗ เป็นผู้อนุมัติให้จัดรายการภาคมุสลิมทางสถานีวิทยุกระจายเสียงกองบัญชาการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์ เพื่อให้บรรดามุสลิมได้มีโอกาสรับฟังความรู้ด้านศาสนา รับฟังข่าวในวงการมุสลิม พร้อมทั้งเป็นผู้อุปถัมภ์มาเป็นเวลาเกือบ 20 ปีสมัยหนึ่งที่ ๗๗๗ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในระยะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้จัดแปลพระมหาคัมภีร์อัล-กุรอานเป็นภาษาไทย โดยให้รัฐบาลจัดหางบเงินค่าจัดพิมพ์ให้ ๗๗๗ พลเอก กฤษฎ์ สีวะรา ก็ได้พยายามจัดหางบเงินให้ถึงแปลแสนกว่าบาทเพื่อเป็นการสนองพระราชประสงค์ และให้การสนับสนุนกิจการศาสนาอิสลาม..... ข้าพเจ้าประทับใจในมารยาทอันดีของ พลเอก กฤษฎ์ สีวะรา มาก แม้ ๗๗๗ จะเป็นชาวยชาติทหาร อยู่ในเครื่องแบบของทหารมาโดยตลอด แต่ ๗๗๗ รู้จักคำว่า “เข้มแข็ง” และ “สุภาพอ่อนโยน” ได้ดีพอ รู้จักแยกความเข้มแข็งและความอ่อนโยน และรู้จักใช้ทำให้เกิดความเลื่อมใสต่อผู้ได้พบเห็น ครั้งหนึ่งข้าพเจ้า

ไปยังบ้าน ๗๗๗ ในสวนพุดตาล เพื่อนำคณะผู้แทนประเทศไทยซึ่งจะเดินทางไปมาเลเซียเข้าพบเพื่ออำลาข้าพเจ้าพบกับ ๗๗๗ ในลักษณะที่ ๗๗๗ รอรับด้วยการให้เกียรติต่อผู้มีอาวุโส พุดคุยกับผู้เข้าพบด้วยอัธยาศัยไมตรี และถามถึงการเตรียมการในการเดินทางด้วยความห่วงใย ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงหลักการปกครองที่พระศาสดาเคยให้คำสอนไว้ว่า “จงสุภาพอ่อนโยนต่อประชาชน จงอย่าเข้มงวดต่อพวกเขา จงทำให้เขามีความร่มเย็นเป็นสุข.....” แม้ ๗๗๗ พลเอก กฤษฎ์ สีวะรา จะไม่ใช่มุสลิม มีแต่เพียงเชื้อสายเท่านั้น แต่ ๗๗๗ ก็ปฏิบัติตัวได้ดังเช่นนักปกครองที่ดีตามหลักการของศาสนา หากประเทศชาติของเรามีนักปกครองเช่นนี้มากๆ เราก็คงจะประสบแต่ความสุข”

รางวัลชีวิต

จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์มิได้เป็นที่รู้จักและเคารพรักของมุสลิมในประเทศและต่างประเทศเท่านั้น แต่ท่านเป็นที่รู้จักและเคารพรักของคนทุกศาสนาในแง่ของความเป็นเลิศทาง

วิชาการศาสนาอิสลามและความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับฝ่ายต่างๆ ด้วยไมตรีจิต ด้วยเหตุที่ท่านเป็นคนมีนิสัยอ่อนโยน ถ่อมตน อะลุ่มอล่วย สงบเสถียร รักสันติ มีจิตใจใฝ่ช่วยเหลือสังคม มีวิริยะอุตสาหะแรงกล้าในการพัฒนาการศึกษาด้านศาสนา และไม่ฝักใฝ่การเมืองทำให้ท่านเป็นที่รักใคร่ของหน่วยงานราชการและประชาชน โดยทั่วไปตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง จุฬาราชมนตรีซึ่งเป็นเวลายาวนานถึง 33 ปี ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม 2491 จนถึงวันที่ 22 มีนาคม 2524 นับเป็นจุฬาราชมนตรีที่อยู่ในตำแหน่งยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย

จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างศาสนาต่างๆ ที่กรมการศาสนาจัดขึ้น ซึ่งมีทั้งพุทธ อิสลาม คริสต์ ฮินดู-พราหมณ์และซิกข์ มาโดยตลอด โดยท่านจะเข้าร่วมด้วยตัวเองเป็นประจำทุกปีจนถึงปี 2523 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนถึงอนิจกรรมในปีถัดมา

ด้วยบทบาทของจุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ที่ประกอบภารกิจที่มีคุณูปการสูงเด่นเช่นนี้ ท่านจึง

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตริตาภรณ์มงกุฎไทยเมื่อปี 2493 ตริตาภรณ์ช้างเผือกเมื่อปี 2509 ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทยเมื่อปี 2517 และทวีติยาภรณ์ช้างเผือกเมื่อปี 2524 เป็นการประกาศเกียรติประวัติและคุณงามความดีที่ท่านมอบไว้แก่สังคมพหุวัฒนธรรมโดยไม่แบ่งแยกมุสลิมออกจากสังคมที่มีความหลากหลายทางความคิดความเชื่อ ท่านสอนให้เคารพความคิดความเชื่อที่แตกต่างและชื่นชมยินดีในความเหมือน

วาระสุดท้ายแห่งชีวิต

วันที่ 29 ตุลาคม 2523 จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ เป็นประธานในพิธีจัดงานเฉลิมฉลองอย่างก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 15 แห่งศักราชอิสลามปีฮิจเราะฮ์ศักราช 1401 ณ หอประชุมส่วนกลาง บางรัก กรุงเทพมหานคร โดยในวันนั้นผู้มีเกียรติชาวไทยมุสลิมและต่างประเทศเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก นี่คือการกิจครั้งสุดท้ายก่อนที่จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์จะถึงแก่อนิจกรรมด้วยโรคชรา เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2524 ศิริอายุ 93 ปี ในระหว่าง

ที่รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลเป็นเวลา 53 วัน จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ได้สั่งเสียแก่บุตรหลานของท่านว่า “ขอให้พยายามรักษาเกียรติเอาไว้ อย่าให้ใครดูถูก สิ่งใดก็ตามที่เคยปฏิบัติอยู่เมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่ซึ่งเป็นเกียรติประวัติที่ดีงาม ขอให้ปฏิบัติเช่นเดิม แม้จะได้รับเกียรติไม่เท่าที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ก็ตาม”

ปฏิริยาการจากไปอย่างสงบของจุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ ผู้เป็นแบบอย่างของการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมเป็นไปอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง สื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศเสนอข่าวสารและภาพการจากไปของท่านอย่างละเอียดและต่อเนื่อง มีบุคคลและกลุ่มบุคคลผู้มีเกียรติเข้าเยี่ยมแสดงความเสียใจที่บ้านพักของท่านเป็นจำนวนมาก มีสาส์น และโทรเลขแสดงความอาลัยจากบุคคล องค์กร และสถาบันศาสนา การศึกษา การเมืองและสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วสารทิศ เช่น ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ กระทรวงสาธารณสุขโดยนายแพทย์ เสม พริงพวงแก้ว พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมคาทอลิกแห่งประเทศไทย Dr. M. Abdel Rahman Bissar อธิการมหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ Dr.Syedna Mohammed Burhanuddinsaheb ผู้นำจิตวิญญาณมุสลิมสำนักคิดดาวูดีจากเมืองบอมเบย์ (มุมไบ) สาธารณรัฐอินเดีย Embassy of the United States of America และโรงเรียนวัฒนธรรมอิสลาม จังหวัดปัตตานี เป็นต้น

จุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 รัชอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ทุกประการและทรงโปรดให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎราชกุมารี เสด็จทรงเป็นประธานในพิธีศพนับตั้งแต่พิธีพระราชทานอาบนํ้าศพตลอดจนถึงพิธีพระราชทานดิน และรับสั่งให้จัดการในสิ่งอันเป็นเกียรติยศทุกประการให้แก่ศพของจุฬาราชมนตรีถ้วน สุวรรณศาสน์ ด้วยการประกอบคุณงามความดีแก่ประเทศชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์มาโดยตลอด ถึงแม้ท่านจะจากโลกนี้ไปแล้ว ก็ยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณในขั้นสุดท้ายด้วยการทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย ชั้นที่ 1 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2525 ถือเป็นเกียรติประวัติแก่สังคมไทยมุสลิม และวงศ์ตระกูลของท่านเป็นอย่างสูง ■

